

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5'50 mesečno.
četrtletno K 16'50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 16. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Nehvaležnost.

Pred dunajskim okrajnim sodiščem Josefstadt sta tožila neki stotnik in njegova soproga nekega rezervnega nadporočnika zaradi razžaljenja časti. Stotnikova soproga se je s svojo taščo peljala s tramvajem ter govorila poljsko. Nadporočnik ji je pa to kratkoma prepovedal, jo ozmerjal z najgršimi povesnimi psokami ter ji naposled hotel dati celo zaušnico, kar bi se bilo tudi zgodilo, da ni tramvajski prevodnik nadporočnika spodil iz voza. Sodnik je zahteval častno izjavo, toda nadporočnik te ni hotel dati, marveč je izjavil: »Jaz morem le obžalovati, da sem se napram dami tako obnašal. Nadaljne izjave pa ne morem podati, ker sem bil po vsej pravici razžaljen v svojem narodnem čustvovanju s tem, da je gospa N., čeprav zna popolnoma dobro nemški govoriti, v električnem vozu govorila poljski, akoravno je videla na moji oficirski čepici nemškonacionalno kokardo.« In sodnik je to okoliščino spoznal kot olajševalno...

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

(Dalje).

(59)

Pri teh besedah se mi je srce olajšalo. Jaz naj torej izvem, kakšen je bil vzrok, da nisem smela izvršiti svoje naloge. Žalostna noč dvomov in nesigurnosti naj se razjasni. Nato sem prišla strica pod pazduho ter ga vsa vesela stisnila, brez ozira na začudene poglede številnih uradnikov, ki sva jih srečala na potu k nadzorniku.

Oba gospoda sta naju že čakala. Bila sem tako vesela, ko sem zagledala prijazen, resen obraz detektivov, da sem komaj opazila, kako se je stric tiho umaknil ter odšel iz sobe.

»Oh, povejte mi, kaj se je zgodilo!« sem razburjeno vskliknila, ko ste me gospoda pozdravila. »Nekaj, kar bo gospoda Duranda rešilo, ne da bi obremenilo gospoda Greya? Ali imate tako dobre vesti za me?«

»Teško«, je odgovoril nadzornik. Prosil me je, naj sedem in je rekel na to gospodu Gryce, ki se mi je prijazno nasmehnil:

»Vi boste morda najboljše razložili položaj, gospod Gryce.«

Detektiv je prikimal ter se obrnil s sledečimi besedami na me:

»Povedal sem vam že, gospodična Van Arsdale, da gospod nadzornik in jaz delava

iz tega primera sledi, kakšne razmere so zavladale v Nemški Avstriji, v kateri je še danes skoro ena tretjina Slovanov. Ta primer je namreč tipičen. Ko so prišli zastopniki dunajskih Čehov k državnemu kancelarju dr. Rennerju ter ga prosili, naj jim da češke šole, ki jim gredo po mirovni pogodbi, sklenjeni v St. Germainu, jih je ta na lep in uljuden način odslovil, ne da bi kaj pozitivnega dosegli. To se pravi, tudi češkim otrokom naj bo poduk v materinščini za enkrat zabranjen. V Gradcu so imeli nemški klerikalci shod, na katerem so klicali »fuj« dr. Kramaru in našemu ministru za zunanje zadeve, dr. Trumbiću. V Celovcu pa obetajo Jugoslovanom, da bodo iz njih delali guljaš...

V Avstriji so še politične stranke, ki se kar ne morejo sprijazniti z mislijo, da je Avstrija premagana, gospodarsko popolnoma uničena ter odvisna od svojih dveh osovraženih sosedov, od češkoslovaške republike, kraljevine SHS in republike Poljske. Češka in Poljska naj ju zalagasta s premogom,

v različnih smereh. Odgovornost za svoja raziskovanja nosim jaz sam. Gospod Dalzell me ni vzpodbudil —.

»Jaz vam vendar ne morem prepovedati«, ga je resno prekinil nadzornik.

»No, seveda«, je odgovoril gospod Gryce. »Toda to ni ovira, da bi ne ostala oba v dotiki, da moreva končno sešteti svoje uspehe in da že zdaj ne delava istega dela. Zdaj je dosegel gospod Dalzell uspeh, ki bo učinkoval na moj načrt. Izvedel je za neko okoliščino, vsled katere moram zazdaj — dokler se ni nekaj pojasnilo — odgoditi svoja poizvedovanja.«

»In — in — vi mi ne morete povedati, kakšna je ta okoliščina?« sem jecjala, ko se je gospodu Gryce videlo, da noče ničesar pripomniti k tej malo zadovoljujoči izjavi. Gospod Gryce je pogledal nadzornika.

»Pravzaprav bi ne smel tega storiti«, je dejal ta. »Ta vi ste nam hoteli izkazati tako važno službo, da hočem nekoliko popustiti na svojih principih ter nekaj za vas storiti. Pravzaprav vam pa izdam le nekaj, kar bodo reporterji že jutri raztrobili. Gre za sledeče: neki mož je prišel k meni ter rekel, da mora podati neko izjavo na protokol, ki je morda v zvezi s slučajem Fairbrother. Tega moža sem že enkrat videl. Na prvi pogled sem spoznal v njem pričo, ki je po nepotrebnem zavlčeval razpravo. Ali se spominjate na traiteurja Jonesa, ki je povedal

sladkorjem in deloma tudi s petrolejem naša kraljevina pa s živili.

Brez tega pa Avstrija sploh ne more živeti. To vedo merodajni krogi in ljudstvo, posebno dunajsko je skusilo, kaj se pravi živeti, če rečejo Čehi in Jugoslovani »Ne!«

In zdi se nam, da se bo treba pri nadaljnjem sklepanju kompenzacijskih pogodb dobro premisliti ter vpoštevati tudi dejstva, ki smo jih zgoraj navedli. Čehi in Poljaki niso zastoj zavlčevali dobavljenje premoga, dočim se pri nas nalagajo in odvažajo vagoni živeža, ne da bi najprej pomislili na potrebe, ki jih ima naše ljudstvo. Kako pridemo mi do tega, da bo naš neprijatelj v Nemški Avstriji, ki obeta iz nas napraviti guljaš, sit, mi pa lačni.

Gre tukaj za najvažnejša vprašanja ljudskega življenja. Zima je pred durmi. Tisoči in tisoči kubičnih metrov sevestiranega lesa gnije, živila se izvažajo — naš človek pa gleda vse to ter s težkim srcem pričakuje zime. Na Dunaju, v Gradcu in Celovcu se prepoveduje Slovanom govoriti njihov

le dve ali tri malenkosti ter vendar ves popoldne to pravil?«

»Gotovo,« sem odgovorila.

»Dobro. To je bil ta mož. Priznati moram, da me ta obisk ni prav zelo razveselil. Toda ni se obnašal tako nerodno, kakor sem pričakoval. In kmalu sem izvedel, kaj mi je imel povedati. Bilo je sledeče: Eden izmed njegovih ljudi ga je naenkrat zapustil, eden izmed najbolj spretnih. Ta mož je bil kot natak na Ramsdellovem plesu. Ni bilo redko, da so ti ljudje menjali svoje službe, toda navadno so odpovedali. Ta mož mu pa tega ni sporočil, marveč je izostal ob uri, ko so navadno prihajali njegovi ljudje. To se je zgodilo pred dvema tednoma. Jones, ki je imel posebno rad tega moža, ker je bil izboren natak, je poslal vprašati v njegovo stanovalje, je-li bolan. Tako je izvedel, da je ravno tako nepričakovano, kakor je zapustil svojega delodajalca, zapustil tudi svojo sobo. Navadno bi bila stvar s tem rešena. Toda ker so pričakovali veliko slavnost, ni hotel Jones izgubiti tega izbornega natakara, ne da bi še enkrat poskusil, dobiti ga. Vsled tega je poizvedoval, kje da je.«

Vse take slučaje je zapisoval v poseben zvezek. Tako je mislil, da bo brez težav našel ime moža ali pa ime njegovega prejšnjega delodajalca. Toda ko je pogledal v zapisnik, je videl v svoje veliko začudenje, da poleg moževega imena ni bilo nobene druge opazke nego dan njegova sprejema, 15. marec. (Dalle prib),

materinski jezik, mi pa naj na svoj račun, na račun svojih otrok plačujemo to z dobroto. Pičel mesec imamo do zime — in kaj potem?

Politične vesti.

D' Annunzio v vojnem stanju z Jugoslavijo. Dunaj, 2. oktobra. „Wiener Mittagszeitung“ poroča iz Curiha: Z italijanske meje javljajo: Predsednik demokratske stranke na Reki Gottardi in strankin tajnik Battistini sta preko Jugoslavije pobegnila v inozemstvo in sta od tam v imenu reških meščanov poslala v Pariz protest proti D' Annunziu. V tem protestu očitata poveljnikom zasledbenih ententnih čet, da niso ničesar ukrenili, da si so vedeli za D' Annunzijeve priprave. Ugovor tudi ugotavlja, da so ententni poveljniki znali za odkrito akcijo generala Grazioja, ki je stremela po aneksiji. — Vsi ugledni Jugoslovani na Reki so že odpetovali v Jugoslavijo. Pripadnike drugih narodnosti, kakor Nemce in Madžare, so Italijani izgnali in trpinčili.

Dunaj, 2. oktobra. „Wiener Mittagszeitung“ poroča iz Curiha: Kontreadmiral Nunes, naslednik admirala Casanove, je glasom lista „Echo de Paris“ izdal proglas, v katerem izjavlja, da italijanska mornarica, ki je imela tekom dolge vojne mnogokrat priliko prizadejati Reki veliko škodo, ne bo nikoli rabila orožja proti temu mestu.

Berlin, 2. oktobra. „Berliner Zeitung am Mittag“ javlja iz Rotterdama: Glasom lista „Nieuwe Rotterdamse Courant“ poročajo iz Angleske, da je dal D' Annunzio prekiniti telefonsko zvezo med Reko in Zagrebom. Obenem je obvestil francosko misijo, da se nabaja z Jugoslavijo v vojnem stanju.

Reka, 2. oktobra. Snoči ob pol 23. so v Zametu pri Reki začeli vojski reške posadke, večinoma arditi, streljati na vse strani. Prebivalstvo je bilo v velikem strahu. Nato so Italijani vdrl v hiše, preiskali vse kote ter odnesli živila, kolikor so jih našli. To ropanje je trajalo do davi ob štirih. Prebivalstvo je do skrajnosti zbegano in ogorčeno.

Italiji ni mogoče izprazniti Reke. Dunaj, 2. oktobra. „Reichspost“ poroča iz Frankfurta: Francoski listi javljajo, da je dospel v Pariz odgovor italijanske vlade na zahtevo zaveznikov po izpraznitvi Reke. Italijanska vlada izjavlja, da ji ni mogoče izvesti zahtevo zaveznikov.

Dnevne novice.

Restavracija na mariborskem glavnem kolodvoru. Iz slovenskih železničarskih krogov nam pišejo: „Male Novice“ so dozdaj že vse obljajale. Zdaj so se spravile na železnico. Toda tu ne bodo imele sreče, to jim povemo naprej. Za šefa delavnic ali pa kurilnice se ne more nastaviti kak kaplan, še manj pa kak mežnar, ki bi potem zopet nastavljal ljudi, ki bi bili vse prej, samo ne strokovnjaki. Morda pa istakne ta svetovnoznani in razširjeni list zadostno število strojnih inženirjev, da jih nastavijo po naših železnicah. No, naposled se je obregnil še ob restavraterja, o katerem je „nano“, da je bil navzlic svojemu nemškemu pokoljenju že od nekdaj toleranten in da je takoj po preobratu odpustil večino nemških nastavljencev ter jih nadomestil s slovenskimi. Ko so prihajali naši ranjenci s Koroškega, jim je ravno restavrater z veliko požrtvovalnostjo stregel ter določil marsikateri tisočak za postrežbo naših ljudi. Ravnotako je bilo tudi pri zadnjem pogoščenju naših ujetnikov, ki so prišli iz Nemške Avstrije. Zakaj se takrat niso pokazali klerikalni mogotci s svojimi domami? Niti enega ni bilo, ki bi dal kozarec vode težko ranjenemu. Torej ne psujete ljudi, ki poznajo in izvršujejo svojo krščansko dolžnost bolj nego vi. Pri južni železnici pa ne boste ničesar opravili, četudi grozite s pestjo in silo. Železnica ni aparat, kjer bi kak zabiti klerikalec nadomestil četudi nemškega strojnega inženirja, ki vestno vrši svojo strokovno

službo, v kar je predvsem poklican. Od tega je odvisen promet, ne pa od klerikalnega naziranja onih sedmih železničarjev, ki so organizirani v klerikalni stranki.

Klerikalcem v poduk in ravnanje. Včerajšnja „Straža“ se prav nedolžno izgovarja zaradi ukradenega pisma, ki ga je pisal g. dr. Reisman iz Celja g. dr. I. in ki je prišlo v roke urednikov v Cirilovi tiskarni, in pa zaradi telefonskega pogovora glede iste zadeve, ki ga je tudi slišalo uredništvo v Cirilovi tiskarni. Konstatiramo predvsem, da g. dr. I. dotičnega pisma ni dobil. Če dobi pošten človek recimo pomoč tuje pismo v roke, je neodprto vrne naslovljencu. V tem slučaju je bilo pa ravno nasprotno. Tudi v Jugoslaviji imamo še kazenski zakon, ki naj varuje pisemsko tajnost, predvsem pa pred tatvino tujih dopisov. Sicer bo pa preiskava dognala, kje je krivda.

Hvaležnost nemških klerikalcev. V Gradcu je imel predavanje klerikalni poslanec prof. dr. Gürtler o svojem bivanju v Saint-Germainu. V svojem dolgovoznem čvekanju je tudi povedal, da niso z velikimi častmi sprejeli avstrijskih delegatov v St. Germainu, marveč so morali navadno pri stranskih vratih priti v dvorano. »Če se je to takole doživelo in videlo na častni strani kakega dr. Kramarja in dr. Trumbića (Viharni fujklici), tedaj so bile to skrajno mučne situacije«, je rekel ta klerikalni poslanec, kakor pravi »Grazer Volksblatt«. Krščanskosocialni ravnatelj v ljudskoprehranjevalnem uradu, Parzer, je pa izračunal, da potrebuje Nemška Avstrija okroglo 1065 ton žita dnevno. Po zadnji kompenzacijski pogodbi med Avstrijo in Jugoslavijo bo pa dala Jugoslavija Avstriji 80.000 ton žita. To se pravi: kruha za tri mesece. In taki državi oziroma njenim zastopnikom kličejo graški nemški klerikalci »fuj«. Dobro bi bilo, da se nekoliko prerešeta te ljudi ter se jim v brk pove, da Jugoslavija ne bo plačevala žalitve s — kruhom.

Jadranska banka je kupila Štajersko eskomptno banko v Mariboru in ustanovi tu svojo podružnico. Tako bodo izginili vsi nemški denarni zavodi iz Maribora.

Šolske sestre. Priobčujemo: »Straža« je v svojem zadnjem članku »Šolske sestre« precej krenila s pota resnice in me kot nekdanje gojenke tega zavoda čutimo sveto dolžnost, razgovarjati jih in javnosti neprikrito razjasniti, kako so nas v istini versko narodno vzgajale. Versko sicer res, toda kar se tiče narodnosti? Ali je menda to narodna vzgoja, če se slovenskim gojenkam prepove govoriti v materinščini, če se nazivlje takšne, ki niso bile na tako visoki stopnji izobrazbe, da bi obvladale svetovni jezik — nemščino, s priimkom »Bauerntrampel«, kakor je to nešteto krat storila gospa ravnateljica Voh, ki je ševeda, kakor marsikatera druga č. sestra, pozabila, kje ji je tekla zibelj. Ali se g. ravnateljica še spominja, kako se je grozila neki gojenki, ki se je izrazila »Srbi so naši bratje«, da jo zapode z učiteljskega, češ, »naš zavod je bil vedno patrijotičen«. Edina učiteljica, koji gre vsa čast glede narodnosti, je č. s. Anastazija Kopitar, ki je navduševala gojenke v vsaki priliki za svoj materni jezik ter dosledno govorila le slovenski. Ta sestra je v tem oziru res vredna naslednica č. s. Benedikte Zupančič, katero imajo nekdanje njene učenke v trajno dobrem spominu. Zakaj ta res zmožna učna moč ne poučuje že leta in leta več na samostanskem učiteljsku, bi nam vedla natanko povedati g. ravnateljica Voh. Bala se je, da bi pod vplivom te res energične zavedne Slovenke — ki se niti takratne č. matere Stanislave Voh ni ustrašila ter ji marsikaterokrat preprečila njene vse-nemške namene — zavod postal res »preveč slovenski«, kakor to trdi dopisnik »Straže«. Take so bile razmere v zavodu č. š. sester od leta 1892 do meseca listopada leta 1918. Da smo ostale gojenke tega zavoda res narodne, je edina zasluga našega značaja in trezne razsodbe. Dopisnik tudi trdi, da so s težkočami stavile sedanje učiteljske. A dovoljenje so dobile in stavile ga so, kar je dokaz, da so plesale popolnoma v starem avstrijskem duhu.

Zakaj pa pravi Slovenci nismo dobili niti ene javne šole v Mariboru? Da so se udeležile tudi mariborske manifestacije, je res; imajo pač talent, sukati plašč po vetru. Konečno še si dovolim pripombo na članek v „Malih novicah“ od 2. oktobra, v katerem se trdi, da je bila prejšnja ravnateljica č. s. Leopoldina Flucher Slovenka! Ko bi pokojnica zamogla temu oporekati, bi to gotovo storila. Ni lepo od č. sester, da s. Leopoldino plačajo neprecenljive zasluge, ki jih ima za zavod z obrekovanjem, kajti kot takšno bi smatrala ona trditev, da je Slovenka, in mislim, da bi ostala pri tem tudi sedaj, ker je bila značaj. Če bi se č. š. sestre nad tem člankom morda spodtikale, naj si kličejo v spomin stari a še vedno resnični pregovor: „Kadar mački na rep stopi, se oglasi.“ Torej č. sestre, treba bo temeljitega čiščenja in sicer kar z brezovo metlo. Pa brez zamere! — Ena izmed „Bauerntrampelnov“.

Kako postopajo z Jugoslovani v Celovcu. Ljubljanski dopisni urad poroča sledeče: Neki Celovčan poroča nastopno: „Prišel sem z dvema zancema Nemce na dne 20. septembra ob pol 12. po policijski uri v gostilno „Zum Mohrenwirt“ na kolodvorski ulici v Celovcu. Sedli smo v srednji sobi za mizo in med tem sem slišal iz druge sobe glas: „Gospod krčmar, kako morete pustiti, da zahajajo v Vašo gostilno Jugoslovani? Radi teh svinj smo morali že dosti trpeti.“ Nato je prišel deželni svetnik, namestnik deželnega predsednika Schumi ter je slišal te besede. Dejal je: „Čudim se, da si sploh drznete prihajati v gostilno.“ Bilo je še več brezpomembnega govorjenja ter je šlo več ljudi proti meni z namenom, da me napadejo. Agent Okorn, ki je okoli 2 m stal od Schumija, je pristavil: „Zakaj, ko se vrnejo vsi vjetniki in interniranci, bomo iz celovških Jugoslovancev napravili goljaš.“ Ko sem nato šel iz gostilne, sem opazil da se ljudje zbirajo za menoj, ki bi me gotovo napadli, če ne bi jih policijski stražmojster pri tem oviral na ta način, da jih je zadrževal, meni pa dejal, da naj hitro grem domov.“

Izletniški vlak, ki je do konca septembra vozil vsako nedeljo in praznik med Mariborom in Dravogradom—Mežo, bo vozil, kakor nam sporoča železniška uprava, ob nedeljah in praznikih še do konca oktobra. S prvim novembrom bo pa itak že vpeljan nov vozni red na vseh progah južne železnice.

Dobava sena za garnizijo Maribor oddala se bode potom ofertalne licitacije. Ofertalna licitacija vrši se dne 17. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne pri komandi mesta. Vsi interesi se povabijo, da vložijo svoje pismene oferte zapečatene najpozneje do 15. oktobra t. l. komandi mesta. Vse podrobnosti so razvidne iz razglaš v „Službenih Novinah“, ki izhajajo v Beogradu. Potrebne informacije dobijo interesi pri komandi mesta.

Dobava premoga za kurjavo in kuhanje za garnizijo Maribor, oddala se bode potom ofertalne licitacije. Ofertalna licitacija vrši se dne 18. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne pri komandi mesta. Vsi interesi se povabijo, da vložijo svoje pismene oferte zapečatene najpozneje do 15. oktobra t. l. komandi mesta. Vse podrobnosti so razvidne iz razglaš v „Službenih Novinah“, ki izhajajo v Beogradu. Potrebne informacije dobijo interesi pri komandi mesta.

Revizija tobačnih kart. V mestu Maribor in okrajih Studenca in Lajtersberg pri Mariboru se odredi revizija tobačnih kart nastopno: Vse dosedaj veljavne tobačne karte se morajo oddati pri pristojni tobačni trafiki vsaj 12. t. m. Tobadni trafikantje morajo predložiti pobrane karte, vrejene po tekočih številkah s posebnim seznamom z navedbo imena in stanovanja kadilca finančnostražnemu oddelku v Mariboru, Wilandova ul. št. 14 vsaj do 17. t. m. Kdor do tega roka 12 t. m. tobačne karte ne predloži, ne dobi vročene nove ter izgubi pravico do dobave tobačnih izdelkov. Vsaka zloraba tobačne karte, tako posebno dvojna zahteva iste se bo po predpisih strogo kaznovala. Izdaja novih kart, za katere bo pri vročitvi istih plačati na stroških znesek po 30 h za vsako karto, se bo pravočasno naznanila po časopisih.

Da se poznamo. V zadnji številki „Slov. Gospodarja“ se proglašala „Murska Straža“ za glasilo mariborske klerikalne Kmečke zveze. Do sedaj je veljala „Murska Straža“ za nestrankski obmejni list, ki so ga vsi podpirali. Izneverila se je torej svojemu programu, ki ga je razvila v 1. številki: „V strankarski boj se ne bomo mešali, ker pri nas ob meji je vsako strankarstvo naša smrt.“ Sedaj pa torej hoče propagirati na Murskem polju in v Prekmurju strankarski boj!

Tretji teden mariborske porote. V torek 7. oktobra Helena Luci in Jozefa Brauda: zavratni umor moža oziroma očeta; v sredo 8. oktobra Simon Jus: uboj; v četrtek in petek 9. in 10. oktobra Anton Drev, Peter Drev, Marija Wregg in Franc Marčič: zavratni umor moža Marije Wregg. Na ponedeljek določena razprava je preložena.

Zopet obsodba na smrt! V petek sta stala pred poroto Jožef Šošarko in Ivana Marzidovšek radi umora oziroma napeljevanja k umoru moža Ivane Marzidovšek. Po soglasnem krivdoreku porotnikov je bila Ivana Marzidovšek obsojena na smrt na vislicah, Jožef Šošarko pa na osem let težke ječe, ker še ni 20 let star.

Prometu med Mariborom in Ljutomerom se zopet delajo izredne težkoče. Neka dama Ljutomeržanka nam poroča, da so jo na potu v Ljutomer samo sedemkrat preiskali: v Mariboru trikrat, v Špilju dvakrat in v Zgornji Radgoni dvakrat. Ali je tako nadlegovanje domačega občinstva potrebno, ko je vendar znano, da tuji tihotapci takorekoč nemoteno opravljajo svoj posel? Za potovanje v Ljutomer je treba celo vizuma dravske divizije v Ljubljani!! V Ljubljani so očitno zopet pozabili, da je Ljutomer še v Jugoslaviji in da smatra naše ljudstvo take odredbe samo za šikane, dokler nimamo z Ljutomerom druge zveze kakor samo črez Špilje.

Državno posojilo v inozemstvu. Finančno ministrstvo je najelo v Franciji posojilo v znesku 9 milijonov frankov. Od te vsote dobi naša država 6 milijonov v gotovini, okrog 3.300.000 ostane za kupone, ostanek pa se porabi za pokritje stroškov. Obenem je dobil finančni minister dr. Veljković od ameriške vlade obvestilo, da je zveza ameriških bank pripravljena, dati naši državi posojilo v znesku 300.000 dolarjev. Vlada je že imenovala delegate, katerim je poverjena naloga, da podpišejo to posojilo.

Občni zbor konzumnega društva za ptujski politični okraj v Ptuj se vrši v nedeljo dne 12. oktobra 1919 ob 10. uri dopoldan v gornji dvorani »Narodnega doma« v Ptuj. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. volitve načelstva in nadzorstva, 3. slučajnosti.

Važno za lastnike hranilnih knjižic, čekovnih računov in rentnih knjižic pri poštini hranilnicah na Dunaju in Budimpešti. Da se more sestaviti čim bolj natančna statistika naših terjatev od dunajskih in budimpeštanskih poštini hranilnic, je potrebno, da vsi lastniki (tudi državne oblasti, uradi, korporacije itd.) hranilnih knjižic, čekovnih računov in rentnih knjižic v dobi 3 tednov to je do vsetega 25. oktobra zahtevajo pri najbližjem poštnem uradu za ceno 30 vinarjev »Vprašalni list« za prijavo svojega imetka (terjatev) pri navedenih hranilnicah. Izpolnjeni vprašalni listi se morajo oddati poštnemu uradu. Pozivljajo se vsi, da se odzovejo započetemu delu v korist v navedenem roku temu pozivu, ker pozneje ne bo več mogoče ozirati se na poedine reklamacije. Samo natančna statistika nam jamči uspeh. Zato je dolžnost vsakega državljan, ki ima kak imetek pri navedenih hranilnicah, da prijavljuje svojo terjatev.

Umetniški oddelek v ministrstvu narodne prosvete se cívori v najkrajšem času. Za načelnika tega oddelka bo imenovan znani srbski pisatelj Branislav Nušić, za tajnike bosta imenovana knjižovnika Sima Pandurovič in Mirko Korolija. Kje so pa slovenski umetniki?

Požar. Dne 19. septembra proti večeru je izbruhnil v gospodarskem poslopiju posestnice in gostilničarke Ivane Reiter pri Sv. Treh Kraljih ogenj, ki je upepeljal gospodarska poslopja s spravljanimi pridelki. Škoda znaša nad 50.000 K. Ogenj so najbrž zanetili romarji, ki so bili na potu k Sv. Trojici.

Gledališke vesti.

V nedeljo zvečer „Tugomer“ na B-abonement. Da so vse predstave „Tugomerja“ dobro uspele nam je nov dokaz, kako potrebno je za narodni prosep dobro urejeno gledališče, posebno za našo obmejno postojanko. Ker je ta predstava „Tugomerja“ zadnja v tej sezoni, se opozarjajo vsi, osobito gosti iz okolice, ki žele prisostvovati še tej igri, da se polnoštevilno udeležijo večerne predstave. Radi sedanjega lepšega vremena se začne nedeljske popoldanske predstave še-le prihodnjo 2. nedeljo. Predstava se prične točno ob pol 20. (pol 8.) uri, končuje ob četrt 11. uri, tako da se še vsakemu nudi obiskati veselico v Narodnem domu. U. P.

Slovensko mestno gledališče

REPERTOIRE:

V soboto: „Veriga“, prisostvovanje avtorja, izven abonementa.
V nedeljo: „Tugomer“, abonn. B, zadnjikrat.
V ponedeljek: Zaprto.
V torek: „Veriga“, abonn. A.
V sredo: Zaprto.
V četrtek: „Ugrabljene Sabinke“, abonn. B.
V petek: Zaprto.
V soboto: „Amnestija“, „Medved“, abonn. A.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila „Mariborskemu delavcu“).

Trifković sestavi kabinet.

Beograd, 3. oktobra 1919. Danes dopoldne je bil pozvan Nikola Pašić k regentu, ki mu je ponudil mandat za sestavo kabineta. Pašić je mandat odklonil z motivacijo, da hoče iti v Pariz nazaj, da nadaljuje svoje delo na mirovni konferenci.

Beograd, 3. oktobra 1919. Popoldne je bil pozvan voditelj radikalnih disidentov Marko Trifković na dvor. Poverjena mu je sestava kabineta. Trifković je mandat sprejel.

Wilsonova razsodba.

Ly on, 2. oktobra 1919. »Journal des Debats« poroča, da se nahaja razsodba predsednika Wilsona o reškem vprašanju že na potu v Rim.

Pariz, 2. oktobra 1919. Kakor izve »Chicago Tribune«, je ameriška vlada z ozirom na nasprotje med naziranjem Wilsona in Tittonija glede rešitve jadranskega vprašanja preklicala svoje privoljenje k načrtu, da se poveri Italiji mandat za Albanijo.

Stari togrski parlament bo sklican?

Buđim pletišta, 1. oktobra. Kakor poroča »Uj Nemzedek«, je prišla pod vodstvom Solymossyja deputacija članov starega parlamenta k ministrskemu predsedniku ter mu izročila spomenico za sklicanje stare državne zbornice. Ministrski predsednik je izjavil, da bo storil, kakor hitro bodo odpravljene vse tehnične zapreke potrebne korake za oklicanje stare državne zbornice.

Naznanjava cenj. občinstvu, da točiva pristno dalmatinsko medicinalno vino

od zdravnikov priporočeno, posebno za slabokrvne in proti griži, dalje prvovrstna vina letnikov 1917 in 1918.

P. t. gostom so na razpolago gorka in mrzla jedila. — Vse po zmernih cenah. — Toči o o o o se tudi čez cesto. o o o o

Za mnogobrojen obisk se priporočata

Franc in Kristina Prohaska

Schmid-ov trg št. 2

Naznanjava cenj. občinstvu, da sva prevzela restavracijo

„Pri mestni klavnici“

Skrbela bodeva za dobra vsakovrstna mrzla in gorka jedila, izborna in pristna vina ter točno in solidno postrežbo.

Za obilen obisk se uljudno priporočata

Ernest in Ana Blrtič.

VELIKI KONCERT

se vrši v nedeljo, dne 5. oktobra 1919 ob 14. uri popoldne v gostilni

„Pri zelenem travniku“ v Melju.

Svira godba Felserova. — Vstop prost.

Toči se dobro staro in novo vino, dobra jedila itd. — Za mnogobrojen obisk prosi

Rudolf Marko, gostilničar.

Sodarja

dobro izvežbanega v kletarstvu, sprejme takoj Franjo Čuček, vnotržec v Ptuj.

2—1

J. Božič

Maribor, Tegetthoffova cesta 34

Modni atelje za gospe in gospode. Naročila po meri se solidno in točno izvrše. Vojaške uniforme se izgotovijo v najkrajšem času.

Zaloga svakovrstnih oblek za moške in dečke, kakor tudi vojaške čepice ter epotele.

KAVARNA MERAN

8—2 (LASTNIK JOS. WAGNER)

VSAK DAN KONCERT

MARIBOR

TEGETTHOFFOVA CESTA ŠT. 15

NAJBOLJŠA POSTREŽBA
JUGOSLOVANSKI ČASOPISI

Zobozdravnik

dr. Franc Kartin

bivši asistent profesorja Meinitz-a na Dunaju, se je preselil v Maribor in ordinira od 8. t. m. naprej

Grajska ulica (Burggasse) št. 9
(v hiši Wögerer) 3-2

od 9. — 12. in od 15. (13.) — 17. (5.)

Vojska je moje podjetje uničila in primoran sam skoraj na novo začeti, za to mi pa primanjkuje denarja. V tej zadregi se obračam na občinstvo s prošnjo, ako bi se našel blagi človek, ki bi mi

posodil 3000 K

proti varščini in proti dobrimi obrestmi. Obresti bi tudi z živili plačeval, posojilo bi vrnil v teku 2 let. Blagohotne dopise prosim na upravo tega lista pod »Strokovnjaki«.

Dvostavno in ameriško KNJIGOVODSTVO

Sestavil V. Krottmayer, slovensko izdajo priredil profesor M. Dolenc. :: Založnik ZASEBNO UČILIŠČE LEGAT V MARIBORU

Prva moderna slovenska učna knjiga za knjigovodstvo

neizogibno potrebna za trgovske šole in samouk, zelo važna za trgovce, tovarnarje, obrtnike itd. — Cena 8 kron.

RAVNOKAR IZŠLA. Dobiva se v vseh knjigarnah in v ZASEBNEM UČILIŠČU LEGAT V MARIBORU, Vetrinjska ulica 17/1.

NAZNANILO!

P. n. občinstvu uljudno javljam, da sem otvoril s 1. oktobrom

prvo slovensko

kolarsko obrt

na Tegetthoffovem trgu št. 3.

Priporočam se slavnemu občinstvu v izdelovanje vsake vrste finih kolesijov, težkih vozov, kakor tudi popravila in vsa v to stroko spadajoča dela.

S spoštovanjem

Jožef Stajanko
kolarski mojster.

Oznaniša „UNION-PRORAGANDE“, Maribor.
Gospodska ulica št. 25.

Barva vsakovrstno blago
Kemično čisti obleke
Pere in svetlolika
ovratnike, zapestnice in srajce.

JOS. REICH
Maribor, Gospodska ulica 38

Poštna naročila se izvršujejo ločno.

Zveza jugoslovanskih železničarjev, podružnica Maribor

priredi dne 5. oktobra 1919 ob 15. uri v vseh javnih prostorih Narodnega doma v Mariboru

veselico

s godbo, petjem, šaljivo pošto, plesom, vinsko trgatevijo in srečolovom.

Opozarjajo se vsa narodna društva na to prireditev in se prosi, da se ozira na to veselico.

Vse narodnjake in prijatelje društva prosimo za prostovoljne prispevke in darila za srečolov in si dovoljujemo opozarjati slavno občinstvo na veliko važnost te narodne organizacije. Prispevki in darila za srečolov se bodo pobirala od članov Zveze s polami, ki so žigosane in podpisane od predsedstva podružnice. Dotični cenjeni darovalci, h katerim ne pridejo člani s polami, naj blagohotno pošljejo darila na hišnika Narodnega doma v Mariboru s tozadevnim naročilom.

Vabimo vsa društva in korporacije, da opozorijo člane na to prireditev. Občinstvu se bo nudil lep večer.

Jadranska banka Podružnica Maribor

Maribor, dne 15. septembra 1919

Žiro-račun pri Avstro-ogrski banki
Račun pri Pošt. ček. uradu SHS v Ljubljani št. 11.370

Centrala TRST — Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Šplit, Šibenik, Wien, Zadar, Zagreb — o o o Ekspozitura: Kranj o o o

P. T.

Dovoljujemo si poročati najulj. da smo v prijateljskem odnosu z Štajersko eskomptno banko, prevzeli njeno podružnico Maribor in bomo vodili posle iste od danes naprej pod tvrdko

JADRANSKA BANKA PODRUŽNICA MARIBOR.

Izvrševali bomo vse v bančno stroko spadajoče posle vsikdar kar najmožneje v interesu naše klijentele in prosimo, da se zaupanje, ki se je dokazalo omenjenem zavodu, ohrani tudi nam.

JADRANSKA BANKA
Podružnica Maribor.

Mestna prodajalna Maribor

Rotovški trg št. 8

prodaja celi dan od pol 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Testenine klg K 8.—
Moka OO „ K 5'20
„ za kuho „ K 4'40
„ „ kruh „ K 3'60

Vsak dan sveža jajca po 80 vinarjev.

Pletenje, pod-

pletenje in popravila nogavic
prevzame

Strojna pletarna Valburge Oman
Maribor, Šolska ulica 4.

Mariborska svetlolikarna in apretacija zastorov

Vetrinjska ulica 28

Prvovrstni zavod za snaženje in likanje perila v 5—8 dneh.

Nizke cene, najboljša postrežba.